

Zveme Vás srdečně
na
mezinárodní konferenci u příležitosti oslav 120. výročí založení Národního pedagogického
muzea a knihovny Komenského v Praze na téma

Úloha osobností a institucí v rozvoji vzdělanosti v evropském kontextu (Prezentace školství a vzdělanosti)

Termín: 25. října 2012

Hlavní organizátoři:

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze - Katedra občanské výchovy a filosofie
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická Technické univerzity v Liberci – Katedra
pedagogiky a psychologie
Central European Philosophy of Education Society
Česká pedagogická společnost
Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského

Obsah:

Role a význam osobností a vzdělávacích institucí jako nositelů vzdělanosti - ZŠ, SŠ, VŠ,
muzea, knihovny a galerie
Role osobností v oblasti vzdělávání

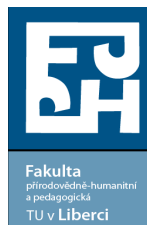
Místo a čas konání:

Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, M. D. Rettigové 4, Praha 1
8.30 – 9.00 prezence
9:00 – 12:00 – plenární zasedání proběhne v aule
13:30 – 18:00 – jednání v sekcích (filosofická a pedagogická)
1. sekce (filosofická) - Velký sál (suterén) a doktorandská místnost (1. patro) na Univerzitě
Karlově – Pedagogické fakultě v Praze
2. sekce (pedagogická) - Národní pedagogické muzeum, Valdštejnská 20, Praha 1

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

CEUPES

Fakulta
přírodovědně-humanitní
a pedagogická
TU v Liberci

Česká pedagogická společnost

Předpokládaný program konference:

9:00 slavnostní zahájení konference

Pozdrav děkanky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, doc. PaedDr. Radky Wildové, CSc., děkana Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci, doc. RNDr. Miroslava Brzeziny, CSc., a ředitelky Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského PhDr. Markéty Pánkové

Plenární vystoupení (9:30-12:00)

- 1) Doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc. (Univerzita Karlova – Pedagogická fakulta) *Odkaz Komenského dnešku*
- 2) prof. Dr. Dietrich Benner a Dr. Dariusz Stepkowski (UKŠW ve Varšavě) *Die erziehungsphilosophische und gesellschaftliche Konstitution der modernen Eigenlogik der Erziehung. Überlegungen im Anschluss an Johann Amos Comenius und Jean Jacques Rousseau*
- 3) doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D. (Technická univerzita v Liberci) *Profesní a národnostní emancipace českého učitelstva v poslední třetině 19. století – motivy, cíle, zkušenosti a reflexe*
- 4) prof. Dr. Gerald Grimm (Alpen-Adria Universität Klagenfurt) *Aspekte der Professionalisierung der österreichischen Volksschullehrerschaft in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts*

12:00 – 13:30 oběd

13:30 – 18:00 sekce

Sekce konference (13:30-18:00)

- 1) Teorie výchovy a filozofie výchovy v evropském kontextu – moderuje doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc. a prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.
- 2) Role osobností a institucí při utváření vzdělávacích struktur (historicko-pedagogická analýza) – moderuje doc. PhDr. Růžena Váňová, CSc.

Sekce 1.: Teorie výchovy a filosofie výchovy v evropském kontextu

Cílem jednání sekce je porozumět filosofickým východiskům evropské podoby vzdělanosti. V tomto kontextu je pro nás „Evropa“ nikoli pojmem geografickým, nýbrž označením určitého duchovního společenství, založeného na třech základních pramenech: antickém úsilí o moudrost, křesťanské spiritualitě a osvícenském humanismu. Těmito prameny jsou syceny i určité kulturní hodnoty typické pro „evropanství“, tím je dán i základní rozvrh „evropského

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

CEUPES

Fakulta
přírodovědně-humanitní
a pedagogická
TU v Liberci

Česká pedagogická společnost

myšlení“ společný v podobě epistémy nám všem jako Evropanům. V rámci sekce filosofie výchovy půjde o to, promýšlet vzdělání spolu s pojmem kultury, jazyka a politiky jako svébytný způsob rozvoje a seberozvoje člověka. Půjde o to, položit otázky, zda vůbec existovala česká nebo polská filosofie, česká, slovenská nebo německá či rakouská vzdělanost. A může vůbec vzdělanost mít toto upřesňující i omezující přízvisko a být spjata s národní, národnostní, náboženskou nebo jinou příslušností? Co je potom smyslem a obsahem evropské vzdělanosti?

Intence celku, jež je vlastní evropskému pojetí filosofie a vzdělanosti, je přece protikladem všem podobám partikularismu (tedy i národních kultur). Avšak vyrůstá právě myšlení a pravá vzdělanost bez hloubky tradice a zakotvení ve vlastní, národní kultuře? Jaký je vztah jazyka a vzdělanosti, co lze a nelze v národním jazyce vyjádřit? Z těchto hledisek (spolu s Komenským věcí lidských – filosofie, politiky, náboženství) a prizmatem těchto a dalších otázek chceme promýšlet podíl a přínos významných osobností filosofického a teoreticko-pedagogického myšlení, které nesporně založily, formovaly a ovlivnily vzdělanost ve svých vlastních zemích a zároveň prolomily úzce regionální hranice vlastního myšlení směrem k celku (k Evropě).

Specifickým místem souvisejícím s porozuměním vztahu celku a části v okrsku vzdělanosti je idea středoevropanství. Vystačíme ještě dnes s konstatováním, že střední Evropa je místem setkání Východu se Západem? Je střed Evropy jejím centrem-pupkem, periferií nebo územím nikoho? Jaká je vlastní podoba naší současné vzdělanosti a nakolik je vůbec ovlivněna tradicí, pozicí (středu), jazykem?

Bereme setkání v sekci „Teorie výchovy a filosofie výchovy v evropském kontextu“ jako příležitost k zamyšlení se nad moderními i postmoderními koncepty vzdělanosti.

Sekce 2.: Role osobností a institucí při utváření vzdělávacích struktur (historicko-pedagogická analýza).

Chceme-li analyzovat roli osobností a institucí při konstruování vzdělávacího a výchovného diskursu, musíme jeho dynamiku tematizovat v historicko-pedagogickém pohledu.

Druhá polovina 19. století a první třetina 20. století je v české pedagogické diskusi zásadním obdobím konstruování moderních vzdělávacích struktur a výchovných paradigmat.

Můžeme říci, že v rámci daného časoprostoru sledujeme dynamiku prosazení dominantních výchovných a vzdělávacích diskursů, které na jedné straně výrazně čerpají ze starších, tradičněji pojatých výchovných a vzdělávacích teorií či praktik, na druhé straně zasazují v nových vztazích rámcích a postaveních vlastní diskursivní rozložení, které „svojí autoritou a mocí“ konstruuje moderní pedagogickou diskusi a utváří možnosti čtení pedagogické reality.

V tomto pohledu se ptáme, které osobnosti významně zasáhly do konstrukce struktury i dynamiky dané diskuse – ať již dnes patří k „pedagogickému kánonu“, či jsou pozapomenutými nebo „vytěsněnými“ představiteli daného období. Pozornost dále směřuje

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

CEUPES

Fakulta
přirodovědně-humanitní
a pedagogická
TU v Liberci

Česká pedagogická společnost

k analýze těch institucí, jejichž činnosti reprezentují v tehdejší diskursu dominantní praktiky a tendence pedagogického jednání či myšlení. V popředí analýzy stojí nejen školy na všech stupních vzdělávání, ale i další instituce s vzdělávacími a výchovnými cíli, jakými byly různé spolky či další profesní a občanská uskupení, ale i významná pedagogická nakladatelství, pedagogická a učitelská periodika, knihovny, muzea apod., či výchovné instituce.

Jednání v sekcích budou ukončena v 18 hod.

Od 19 hodin proběhne na půdě Univerzity Karlovy - Pedagogické fakulty společenské setkání s malým občerstvením.

Následující den 26. 10. 2012 v době od 10 do 12 hodin bude pro účastníky konference organizována prohlídka Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského, Valdštejnská 20, Praha 1 (www.npmk.cz).

Přihláška:

Zájemci o účast na konferenci mohou do 30. 9. 2012 zaslat přihlášku se jménem a kontaktními údaji na kontaktní osobu:

doc. PhDr. Tomáš Kasper, PhD. tomas.kasper@tul.cz

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

CEUPES

Fakulta
přirodovědně-humanitní
a pedagogická
TU v Liberci

**ČP
dS**

Česká pedagogická společnost